

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 august 2020, în cauza penală în privința lui

*Tîrsînă Victor XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în
XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 07.10.2019 - 19.12.2019;

Instanța de apel: 17.01.2020 - 05.08.2020;

Instanța de recurs: 17.10.2020 - 31.03.2021.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 decembrie 2019, cauza fiind judecată în procedura prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul *Tîrsînă Victor XXXXX* a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 352¹ alin. (1) Cod penal, iar conform prevederilor art. 55 Cod penal s-a dispus liberarea de răspundere penală cu atragerea la răspundere contravențională, cu stabilirea unei sancțiuni contravenționale sub formă de amedă în mărime de 150 (una sută cincizeci) de unități convenționale.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a reținut că inculpatul Tîrsînă Victor la 30 august 2017, în XXXXX, aflându-se în incinta Secției

calificare a conducătorilor auto, instituție din cadrul Ministerului Tehnologii Informaționale și Comunicațiilor, care în conformitate cu prevederile legale este atribuită cu dreptul de eliberare a permiselor de conducere, acționând intenționat, având scopul de a denatura informațiile cu privire la circumstanțele existente referitoare la permisul său de conducere, contrar prevederilor art. 39 din Hotărârea Guvernului RM nr. 1452 din 24.12.2007 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la permisul conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier, care stabilește că se interzice deținerea simultană a 2 sau mai multe permise de conducere, a declarat organului abilitat despre pierderea permisului de conducere nr. XXXXX, prin înscriere personală și semnătură, conștientizând faptul că a depus acest permis la organele abilitate din România pentru preschimbarea acestuia cu permis de conducere românesc în baza deținerii cetățeniei României.

Urmare a acestor fapte, cet. Tîrsină Victor XXXXX a fost documentat de către Secția de calificare a conducătorilor auto, cu eliberarea altui permis de conducere cu categoriile de vehicule "A, B".

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 352¹ alin. (1) Cod penal, falsul în declarații, adică *declarația necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent în vederea producerii unor consecințe juridice, pentru sine sau pentru o terță persoană, atunci când, potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe.*

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, aceasta a fost contestată cu apel de către *procuror*, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Tîrsină Victor să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală să-i fie stabilită o pedeapsă penală sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o activitate pe un termen de 5 ani.

În susținerea apelului, acuzatorul de stat a afirmat că prima instanță, la aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal în privința inculpatului, nu a ținut cont de pericolul social sporit al acțiunilor acestuia, că infracțiunea fost comisă cu intenție și atentează la securitatea de stat.

Comiterea unei asemenea infracțiuni este o problemă majoră cu care se confruntă societatea astăzi, astfel, liberarea de tragere la răspundere penală poate constitui o stimulare la săvârșirea unor noi infracțiuni, iar acest fapt creează un spirit de nesiguranță pentru cetățeni față de justiția penală.

La fel, a fost reflectat că instanța de judecată incorect a reținut la stabilirea art. 55 Cod penal asemenea circumstanțe precum: inculpatul nu a fost condamnat anterior, a comis o infracțiune ușoară pentru prima dată, are un copil minor la întreținere și un loc permanent de trai, fără a ține cont în deplină măsură de latura subiectivă a infracțiunii comise, de impactul și pericolul social pe care îl reprezintă componența infracțiunii în sine.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 august 2020 apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea hotărârii atacate fără modificări.

5. Pentru a motiva decizia adoptată, instanța de apel, analizând materialele cauzei în raport cu normele relevante la caz, a constatat că prima instanță a îndeplinit cerințele dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, iar opțiunea privind judecarea cauzei potrivit procedurii nominalizate nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce a determinat instanța de apel să conchidă că nu este în drept de a reține o altă situație de fapt, decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Concomitent, a fost stabilit că inculpatul Tîrsînă Victor întrunește condițiile pentru liberarea de răspundere penală și tragerea la răspundere contravențională, or, pe parcursul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine că inculpatul a comis o infracțiune care face parte din categoria infracțiunilor ușoare prin prisma art. 16 Cod penal, este prima dată tras la răspundere penală, a recunoscut integral vinovăția în comiterea faptei incriminate, cauza fiind examinată în procedura simplificată în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

De altfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că inculpatul poate fi liberat de răspundere penală, cu atragerea la răspundere contravențională, și pentru motivele că circumstanțe agravante conform art. 77 Cod penal nu au fost stabilite, iar drept circumstanțe atenuante conform art. 76 Cod penal au fost reținute: lipsa antecedentelor penale; inculpatul are o familie și un copil minor la întreținere; un loc permanent de trai; a săvârșit pentru prima dată o infracțiune ușoară; lipsa unui prejudiciu; recunoașterea vinovăției.

Prin urmare, în opinia instanței de apel, soluția primei instanțe privind liberarea de răspundere penală cu atragerea la răspundere contravențională este una întemeiată și legală, iar sancțiunea stabilită celui din urmă este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

6. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău,

Țurcanu Svetlana, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Pentru a susține cele solicitate în recursul declarat, recurenta a invocat următoarele:

- instanța de apel nu a apreciat per ansamblu toate circumstanțele cauzei la stabilirea prevederilor art. 55 Cod penal în privința inculpatului, mai cu seamă nu a ținut cont de pericolozitatea infracțiunii și impactul acesteia asupra societății;

- stabilirea prevederilor art. 55 Cod penal în privința inculpatului este contrară principiului legii penale reflectat în dispoziția art. 2 alin. (2) Cod penal, potrivit căruia legea penală are drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, or, liberarea de răspundere penală diminuează abținerea atât a inculpatului, cât și a altor justițiabili de la comiterea infracțiunilor;

- luând în considerație că inculpatul s-a eschivat de a se prezenta în fața organului de urmărire penală, fiind intentat un dosar de căutare în acest sens la data de 04.01.2019, corectarea acestuia este posibilă doar prin stabilirea unei pedepse penale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului ordinar declarat se conchide că recurenta invocă ca temei de drept pct. 6), 10) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căroră hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă la judecarea cauzei, în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și atunci când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Revenind la textul recursului de pe rol, se atestă că decizia instanței ierarhic inferioare se contestă doar în latura stabilirii pedepsei, la caz făcându-se referință la inoportunitatea liberării de răspundere penală, cu tragerea la răspundere contravențională a inculpatului prin prisma art. 55 Cod penal.

În acest context, Colegiul penal consideră necesar de a sublinia că realizarea răspunderii penale în forma pedepsei penale, se impune, cu siguranță, numai dacă apărarea socială o impune.

Or, înlocuirea răspunderii penale se dispune, în condițiile legii, pentru infracțiunea săvârșită cu o altă formă de răspundere, care atrage o sancțiune cu caracter contravențional, reflectându-se preocuparea legiuitorului de a institui și alte măsuri legale decât cele penale pentru corectarea celor care au săvârșit infracțiuni de un grad prejudiciabil redus.

Din conținutul art. 55 Cod penal reiese că pentru includerea în acțiune a liberării de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, trebuie să fie respectate unele condiții, în particular:

- infracțiunea să fie comisă pentru prima oară și catalogată ca fiind una ușoară ori mai puțin gravă;
- a fost recunoscută vina de către făptuitor;
- a fost reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune;
- s-a constatat că corectarea persoanei vinovate este posibilă, fără implicarea răspunderii penale.

La cauza dedusă judecării, Colegiul penal reține că inculpatul a comis o infracțiune ușoară pentru prima oară, a cărei consumare nu s-a soldat cu cauzarea unui prejudiciu și a recunoscut vina în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală.

Acestea fiind constatate, rezultă că norma penală nominalizată s-a aplicat corect de către instanțele de fond.

Contrar celor expuse, instanța de recurs apreciază opinia recurentei, precum că sancționarea contravențională a inculpatului nu va influența pozitiv corectarea, educarea și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, ca fiind doar o bănuială, care nu poate constitui temei de casare a hotărârii judecătorești, în cazul când prevederile legii penale au fost respectate de către instanțele ce au judecat această cauză penală.

De asemenea, este justificată și aplicarea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă în baza art. 55 Cod penal, or, la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu – gradul de pericol social al faptei săvârșite (*infracțiune ușoară*), urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte – persoana inculpatului (*are o familie și un copil minor la întreținere*) și împrejurările care atenuază (*lipsa antecedentelor penale; are un loc permanent de trai; a săvârșit pentru*

prima dată o infracțiune ușoară; lipsa unui prejudiciu; recunoașterea vinovăției) sau agravează răspunderea penală (nu au fost stabilite), să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite. La caz, o importanță majoră constituie faptul că, în urma acțiunilor inculpatului nu a fost constatat nici un prejudiciu.

Astfel, instanța de recurs conchide că circumstanțele enumerate mai sus, reținute cumulativ și sancțiunea contravențională stabilită inculpatului va fi suficientă pentru ca cel din urmă să se corecteze și să evite alte situații de conflict cu legea penală.

Făcând o concluzie asupra celor statuate mai sus, Colegiul penal consideră că instanțele de fond au reținut corect circumstanțele de fapt și de drept, adoptând hotărâri întemeiate și legale.

Motivele invocate de recurentă în recursul ordinar declarat nu sânt aplicabile din punct de vedere al prezentei vreunei erori de drept, care ar constitui temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, și din acest considerent, se impune soluția declarării inadmisibilității recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 august 2020, în cauza penală în privința lui *Tîrsînă Victor XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la *29 aprilie 2021*.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan